

INICIATĪVA
"SAMAZINĀM
PVN PĀRTIKAS
PRODUKTIEM"

Biedrība "Zemnieku saeima"

Biedrība "Lauksaimniecības organizāciju sadarbības padome"

SIA "Maxima Latvija"

PVN likmes pārtikas produktiem ES dalībvalstīs 2020. gada 1.janvārī, %

- ▶ * Pievienotās vērtības nodokļa likumā noteiktiem svaigiem augļiem, ogām un dārzeņiem
- ▶ ** Zīdaiņiem paredzēto specializēto pārtikas produktu piegādēm.
- ▶ Dati no ZM informatīvā ziņojuma
- ▶ Datu avots: VAT rates Applied in the Member States of the European Union, European Commission, taxud.c.1(2020) (1st January 2020)^[1]

Valsts	Samazinātā PVN likme pārtikai	PVN standartlikme
Lielbritānija	0	20
Malta	0	18
Īrija	0/4,8/9/13,5	23
Luksemburga	3	17
Spānija	4/10	21
Itālija	4/5/10	22
Kīpra	5	19
Polija	5/8	23
Horvātija	5/13	25
Ungārija	5/18	27
Francija	2,1/5,5/10	20
Nīderlande	9	21
Beļģija	0/6/12	21
Portugāle	6/13	23
Vācija	7	19
Rumānija	5/9	19
Slovēnija	9,5	22
Austrija	10	20
Slovākija	10	20
Čehija	10/15	21
Zviedrija	12	25
Grieķija	13	24
Somija	14	24
Latvija	<u>5*/12**</u>	<u>21</u>
Bulgārija	–	20
Igaunija	–	20
Lietuva	–	21
Dānija	–	25

Samazinātais PVN Latvijai raksturīgiem, augļiem, dārzeņiem un ogām

► Dati no ZM informatīvā ziņojuma

Dažādu pārkāpumu skaits augļu, ogu un dārzeņu tirdzniecībā ir samazinājies par 20 %

Reģistrēto PVN maksātāju skaits augļkopības un dārzeņkopības nozarē ir pieaudzis par 9%

Nozares preču un pakalpojumu apgrozījums ir palielinājies par 9,4 %

Latvijā saražotās produkcijas vērtība ir palielinājusies par 45%

Vidējais atalgojums nozarē pieaudzis 2018.gadā par 11% un 2019.gadā par 9%

Vidējais darba ņēmēju skaits augļkopības un dārzeņkopības nozarē ir pieaudzis par gandrīz 6%

Ievērojams efekts uz dārzeņu un augļu nozari

**5% PVN LIKME
DĀRZEŅIEM UN
AUGĻIEM DEVUSI
LABĀKUS REZULTĀTUS,
NEKĀ PROGNOZĒJA**

	Plāns jūlijs 2013 (1)	Fakts jūlijs 2019 (2)
PVN likmes samazināšanas modelēšana	21% 12%	21% 5%
Sagaidāmais (matemātiskais) samazinājums mazumtirdzniecības cenām	7.4%	13.2%
Faktiskais mazumtirdzniecības cenu samazinājums	5.5 – 5.6% (plānotais)	11.7%
Attiecība [3]/[4]	75%	88.6%

1 A.Nipers, I.Pilvere, V. Kozlinskis, Effects of Reducing the Value Added Tax Rate on Food in Latvia - Conference: WMSCI 2013

2 A.Nipers, I.Upite, I.Pilvere, A.Stalgiene, A.-H. Viira, Effect of VAT rate reduction for fruits and vegetables on prices in Latvia: ex-post analysis - Journal of Agricultural Science, 2019

3 ZM, 2019 <https://www.zm.gov.lv/presei/samazinatais-pvn-darzeniem-augliem-un-ogam-veicina-uznemejdarbibu-lauk?id=9959>)

SAMAZINĀTAIS PVN PĀRTIKAS PRODUKTIEM

Pēc Lauksaimniecības tirgus veicināšanas centra informācijas, **2021. gada otrajā ceturksnī gaidāms straujš cenu pieaugums**

Cenu kāpums izejvielām, kas nepieciešamas produktu ražošanai (labība, eļļa, degviela, u.c.) **pieaug**, kas raisa arī cenu pieaugumu produktiem

Latvijas bankas eksperti prognozē lielāku **inflācijas pieaugumu** kā sākotnēji prognozēts – **2 %**

Covid-19 negatīvi ietekmējis tautsaimniecību kopumā, līdz ar to novērojama arī **cilvēku zemāka pirktspēju**

Uzturā nepieciešami produkti **klūs arvien dārgāki** un **nepieejamāki** sabiedrībai

UZTURS UN TĀ LOMA IKDIENĀ

Veselīgs un pilnvērtīgs uzturs ir labas pašsajūtas un veselības stūrakmens, kurā ietilpst gan augļi un dārzeņi, gan svaigās pārtikas kategoriju produkti

---

Eiropas iedzīvotāju veselības aptauja liecina, ka **tikai aptuveni trešdaļa iedzīvotāju katru dienu patērē augļus un dārzeņus** (attiecīgi 35,3 % un 39,4 %)

Pēdējo 10 gadu laikā Latvijā vērojama liekā svara pieauguma problēma bērniem un pusaudžiem, ko ietekmē arī uztura paradumi

---

Praksē pirmspubertātes vecuma bērniem vērojams **svara pieaugums 8 kg** (norma 2-3kg) gadā (kas raksturīgi pubertātes vecumā), bet pusaudži sākuši pieņemties par **10 kg gadā**, nereti – **pat 20 kg**.

SAMAZINĀTAIS PVN 5 % APMĒRĀ

- ▶ **Pārtika mājsaimniecības izdevumos sastāda lielāko daļu izdevumu – 23 %**
- ▶ Pēc *Eurostat* datiem – **Latvija ir 6. vietā**, kur pārtikai tiek atvēlēti visvairāk līdzekļu
- ▶ Pārtikas pirkuma grozu **līdz 70 % veido** svaigās kategorijas produkti – svaigā gaļa, zivis, olas, piena produkti.
- ▶ Samazinot PVN, būtu iespēja **samazināt ikdienas tēriņus** pārtikai, tādējādi veicinot arī vietējo ražotāju izaugsmi

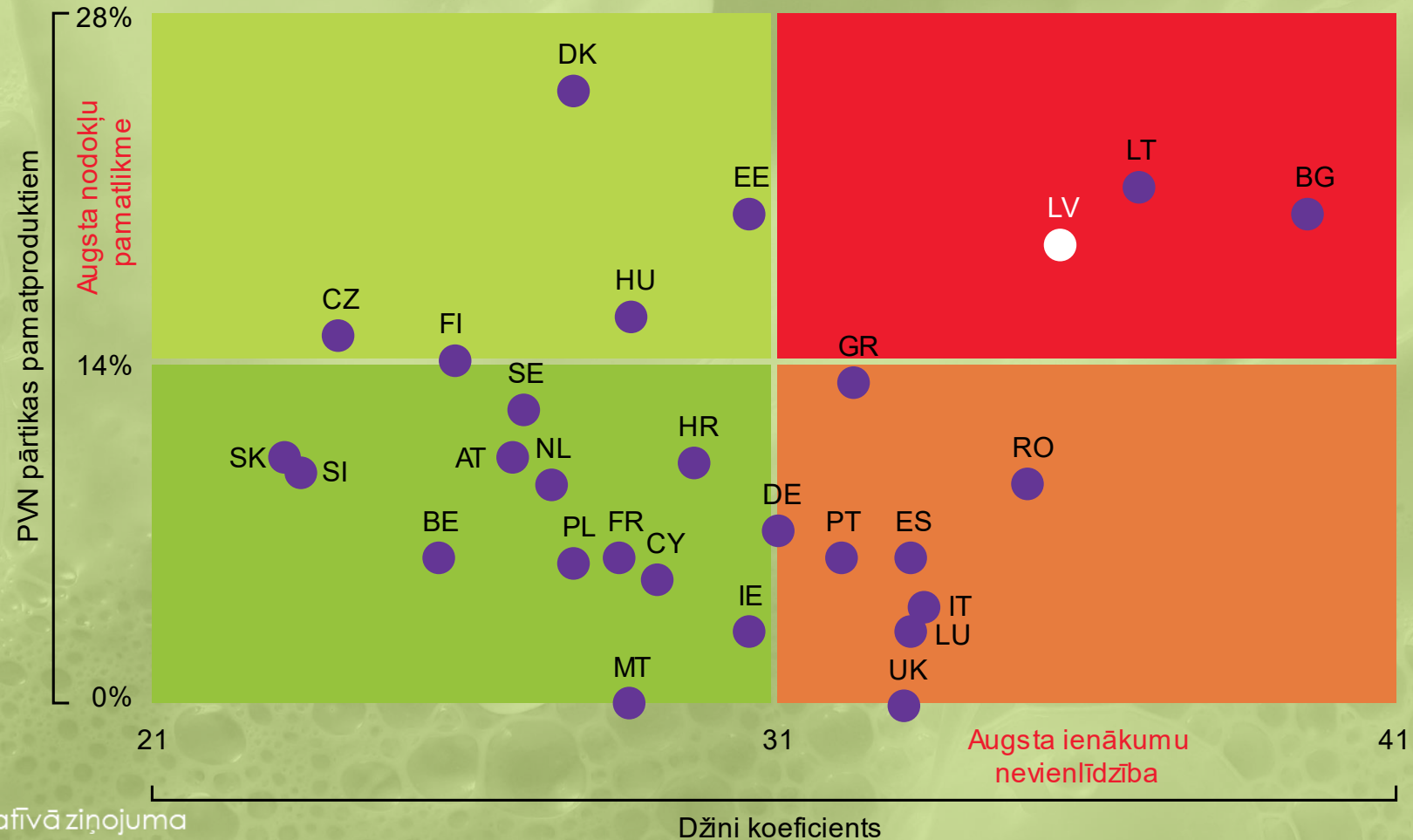
SAMAZINĀTAIS PVN 5 % APMĒRĀ

- ▶ **PVN samazināšana veicinātu** iedzīvotāju labklājību un rocību iegādāties dažādus svaigas pārtikas produktus
- ▶ Latvijā procentuāli ir **viens no zemākajiem sociālās aizsardzības līmeņiem**, rēķinot no IKP tikai 15% apmērā, bet ES dalībvalstīs tas ir vidēji 27%
- ▶ **PVN samazināšana veicinātu** veselīga, daudzveidīga un kvalitatīva uztura patēriņu
- ▶ **PVN samazināšana veicinātu** nodarbinātību lauku teritorijā un radītu iespējas vietējo ražošanas uzņēmumu attīstībai

SAMAZINĀT SABIEDRĪBAS IENĀKUMU NEVIENLĪDZĪBU

- ✓ Latvijas GINI indekss un kvinteļu starpības indekss ir **viens no sliktākajiem ES**.
- ✓ **PVN 21 % darbojas regresīvi un veicina sabiedrības turīguma noslāņošanos**, kā rezultātā pārtikas produktu dārdzība augstās PVN likmes dēļ ir nesamērīga pret mazturīgā pircēja ienākumiem.
- ✓ **PVN 5 % veicinātu produktu pieejamību** un pozitīvi ietekmētu sabiedrības ienākumu **nevienslīdzības samazināšanu**.

SAMAZINĀTĀ PVN 5 % IEGUVUMS UZ VIENU IEDZĪVOTĀJU GADĀ

VĒLIES ZEMĀKAS CENAS PĀRTIKAI?

PARAKSTIES!

Parzemucenu.lv

MAXIMA

	PVN 21%	PVN 5%
Piens "Limbažu", 2,5%, 1 l	0,86 €	0,75 €
Sk.krējums "Valmiera", 20%, 450 g	1,34 €	1,16 €
Cūkgaļas karbonāde ar kauliņu "Meistara Marka", 1 kg	5,99 €	5,20 €
Cālis "Ķekava", 1 kg	3,49 €	3,02 €
Olas "Balticovo" L, 10 gab.	1,99 €	1,73 €
Karpa "Meistara Marka", 1 kg	6,85 €	5,94 €
Siers Holandes "Smiltene", 45%, 1 kg	6,79 €	5,89 €
Lasis atdzesēts "Meistara Marka", 1 kg	10,57 €	9,17 €
Tomāti Latvijas, 1 kg	1,57 €	1,36 €
Gurķi "Baltijas Dārzeni", 1 kg	1,68 €	1,46 €
Mellenes Latvijas, 500 g	3,91 €	3,39 €
Summa	45,04 €	39,07 €

IETAUPĪJUMS GADĀ *
310,44 €

IETAUPĪJUMS
5,97 €

* Pārkot šos produktus reizi nedēļā. Cenas 2020. gada augustā.

Aicina:

MAXIMA

LOSP
Latvian Organic Support
and Promotion

**Zemnieku
Sācīma**

TĀ NAV DĀRGA DĀVANA, BET VISAPTVEROŠS EKONOMIKAS STIMULS

”Tas nozīmē, ka patēriņš tiks stimulēts un to var izdarīt sociāli taisnīgā veidā, jo PVN maksā visi. Mēs ceram, ka šis plašais pasākums reanimēs ekonomiku kopumā,»

sacīja **Angela Merkele** komentējot Vācijas valdības vienošanos samazināt PVN, lai paātrinātu ekonomikas atgūšanos pēc koronavīrusa ietekmes.